

Deze „wertbezielende” rechtsbeschouwing is die van de rechtsdogmatiek. Naar zijn *zin* nu is de imperatief niet van een norm te onderscheiden. Men kan immers de imperatief niet anders definiëren dan als een willen, dat een zoo behooren tot inhoud heeft (sic!). Welnu, de rechtsdogmatiek abstraheert uit de imperatief alleen den normatieve inhoud en ziet af van het ten grondslag liggend wilselement. Methodologisch is de rechtswetenschap dus van een normwetenschap niet te onderscheiden. Zij gaat van „een zijnde” uit, de positieve wetten en rechtsgewoonten, en komt toch tot resultaten, die reeds geen empirisch zijnskarakter meer hebben. Men denke slechts aan de interpretatie van den „Rechtssatz”, die voor den socioloog en den rechtshistoricus noodwendig philologische, maar voor den jurist waardeeringsinterpretatie moet zijn. De wil van den wetgever, als einddoel en resultaat der rechtsinterpretatie, kan, evenals de „wil” van de partijen bij overeenkomst, slechts een normatief iets zijn, geen psychische feitelijkheid. De juridische constructie reproduceert de geheele positiefrechtelijke regeling van een rechtsinstituut uit zijn „Zweckidee” (ratio legis) en het rechtssysteem is niets anders dan de reproductie van het geheele recht uit de „Zweckidee des Rechtes” (ratio juris). Zoo is dus de juridische begripsvorming noodwendig teleologisch van aard. Evenals het begrip van het recht aan de rechtsidee is georiënteerd, zoo moet ook het begrip van ieder afzonderlijk rechtsinstituut uit zijn specifiek doel worden gewonnen.

De rechtsdogmatiek onderscheidt zich bij dit alles alleen daardoor van de rechtsphilosophie, dat zij bij het opsporen van de middelen ter bereiking van het rechtsdoel aan den zin van het positieve recht empirisch gebonden blijft. De wet stelt het richtige recht authentiek vast.

In deze geheele opvatting van de rechtswetenschap nu, hoezeer ze ook op zichzelf ons sympathieker is dan Kelsen's „Normlogik”, vermenigvuldigt zich nochtans de grond-antinomie van het geheele stelsel. Allereerst is het begrip van een psychischen wil, die een zoo behooren tot inhoud zou hebben, logisch absurd. Men kan niet een „sollen” willen.

De antinomie van het vorm-inhoudprobleem ontvangt in Radbruch's cultuurbegrip een schier grotesken vorm. De teleologische gedachte, door Radbruch in het recht ingedragen, mist in het neo-kantianisme alle fundament. Zij vernietigt daardoor het rechtsbegrip, omdat het de soevereiniteit in eigen kring van het recht doorbreekt en de rechtswaarde relativistisch aan de persoonlijke overtuiging offert. Waar de norm voor Radbruch slechts van ethischen aard kan zijn en de zedelijke persoonlijkheid tenslotte — gelijk gebleken is — ook door het z.g. rechtsdoel der rechtszekerheid zich niet kan laten binden, blijft ook Radbruch's interpretatie-theorie, zijn opvatting, dat de juridische interpretatie een door den zin van het positieve recht gebonden normatieve bearbeiding van empirisch rechtsmateriaal zou zijn, door een innerlijke antinomie belast.

De opvatting van het recht als cultuurbegrip blijkt over de geheele